

Видалення чужинців з Туреччини

Турецьке міністерство заграничних справ в порозумінні з дирекцією поліції звернулося до деяких консулатів з допитанням, щоб вони заважали тих своїх горожан покинути границю Туреччини, які не можуть виказатися до-тепер постійним конаттам. В протиположну разі їх офіційно видалять поза межі держави.

Треті роковини Протекторату

З нагоди третіх роковин створення Чесько-Моравського Протекторату, відбувся в Празі відновілі святкування. Заступник райспротектора вказав у короткій промові між іншим на те, що в погляді історії уявляє собою день 15. березня 1939-ого року реальне закінчення одної політичної конечности. З тієї ж нагоди обмінялися Фірер Вейхманн і президент Гаха сла-точиними телеграмми. (тп.)

„По нашому боці стоїть краща половина світу“

Прем'єр Мадярщини Калліс вголосив в радіо промову до мадярського народу. Затримавши згадки Мадярщини від 1848-ого року, зманив прем'єр, що Мадярщина переживає сьогодні знову історичні години та воєн знову проти того самого небезпечного ворога. Мадярщина не складе так довго зброї, поки більшовизм не буде остаточно знищений. Прем'єр певний, що мадярські воєнки повернуться до дому переможцями, бо — як сказав він — сьогодні ми не самі, плече об плече стоїть з нами сильніша та краща частина світу. (тп.)

„Мусимо отверто проповідувати наше протикомуністичне становище“

У зв'язку з протикомуністичною кампанією, яка почалася в Португалії, нимше передовий часопис цієї країни „Діаріо да Мана“: „Мусимо отверто проповідувати наше протикомуністичне становище. Португальський легіон виконує своєю кампанією свій найвищий обов'язок, бо ж легіонери — це воєнки Португалії, які мусять бути готові постійно обороняти всьди свого ворога — комунізм“. Часопис додає від себе, що він діє в усіх сторін краєди з прихильним відгомном на започатувану протикомуністичну акцію. (тп.)

СОВЕТИ РОЗДИРАЮТЬ ЖИВЦЕМ ІРАН

Іранську провінцію Азербейджан на-ють влучити до Советського Союзу, точніше, частину до Азербейджанської, та частину до Вірменської советської республіки. Советський конісаріят у Тебріс почав уже в тім напрямі організаційну та адміністраційну підготову. Як повідомляють з Ірану, стягнули вже

англійці всі свої війська з Ірану на територію Іраку. Ці засоби та віддача Ірану на поталу советам прийшли у висліді умов, які заключено з нагоди побуту Ідена в Москві на так званій московській конференції. За цими ж відстаками совети заходяться збільшувати вповні весь Іран. (тп.)

Болгарія і словянофільські підшепти

В Софії відбувся дуже цікавий відчит болгарського журналіста Прісона на тему: „Советський Союз, Балкан і Болгарія“. Прісов вказав, що більшовики, так як і царська Росія, старались о анувати територію по той бік Дунаю і через це весь час вмішувались у внутрішні відносини Болгарії. Цілий ряд атентатів та вся підпільна робота комуністів свідчить про це найкраще. Тоді як Лондон старасться погрозами завернути Болгарію з обраної дороги та страшити заглядом Болгарії, Москва розголошує через радіо славянську спільноту. Московські словянофіли ра-

дять болгарам стати на один фронт боротьби разом зі сербами. Так хоче Москва викликати в душах болгарів сумнів та трутити Болгарію в війну. Але нова Болгарія надто свідомо своїх завдань, які мають у собі ідею соціальної справедливости. Що цього нема в Советській Союзі, це на власні очі бачив автор відчиту. Тепер більшовики стали на бік капіталістів. Болгарія сповнить в новім укладі сил в Європі свою місію на Балкани, місію, яка буде відповідати її географічному та політичному положенню.

Відсутки трьохтисячолі кампанії проти аліантів

За три місяці війни Японії з аліан-тими мали японські війська — як про це згадав міністер війни Тойо у своїй мові в парламенті — більш 210 тисяч воєнків у полон. Крім цього знищили японські війська на землі або збили 1.600 аліантських літаків та здобули 2.100 гарнат, 190.000 крісів, скорострілів, револьверів, а також 28.000 танків, вантажних самоходів і залізничних вагонів. Крім цього зал-

нив Тойо, що ця добуха поважно росте, коли проголосить цифри зі здобуття Рангуну, та що різні промислові заведення в Гол. Індії ушкоджені певзначно і в найближчому часі почнуть працювати поруч японських для відбудовної справи. Нарешті, ствердив Тойо офіційно, що з хвилею здобуття Рангуну перевернено остаточно Бірманський шлях, найважливіший постачальний шлях до Чункінгу. (тп.)

Хто кермує Злученими Державами?

Жидівський альманах на 1941-ий рік, який вийшов у Філадельфії, зазначає, що не мало, а 10 амбасадорів і 5 послів Злучених Держав — це жиди. Доказує це недвозначно, хто кермує насправді цією державою та чим ставленням є Рузвельт. (тп.)

З Далекосхідного фронту

Японці зайняли Бірманське портове місто Вазай. Повідомляють про нові японські успіхи на Суматрі, Тіморі і Новій Гвінеї.

Вмарш советів до Ірану

Совети продовжують свій вмарш до Ірану через англійсько-советську Аваркаційну лінію.

У японського цесаря

Тенно прийняв в своїй палаті на відвісній прем'єра Манджурії в прияности японського президента міністрії. Манджурський прем'єр передав японському цесареві відручне письмо цесаря Манджурії. В письмі є подяка за піддержування та співпрацю Японії з Манджурією на протязі останніх десятих літ.

Звідолення Верховної Команди

З Головної Кватери Фірера 20 березня 1942 р.

На півострові Керчі ворог наступав знову з зміцненими силами. Всі наступні заломився після завязтого бою. Знищено 28 ворожих танків. На південь від Севастополя поцілом воздушною торпеди знищено 18 березня один великий танкер. В околиці Донця повторили більшовики свої безуспішні наступи на німецько-румунські становища. Місцевий наступ німецьких і мадярських відділів закінчився успішно. На фронті відтинку на схід від Харкова після успішної оборони перед дальніми наступами відкинено ворога та завдано йому тяжкі втрати. Також на інших фронтіх відтинках, де атакував ворог, власні протинаступні принесли дальші успіхи.

Летунство завдало нищівних ударів советським танковим позиціям і становищам військ на острові Керчі та бомбардувало успішно летовища і залізничні транспорти на середньому фронті відтинку. Ворог втратив вчора 62 літаки, з них зістрілено в повітряних боях 42. З власних літаків 5 не повернулося. Франконська 46 піхотна дивізія почала від летого відбила численні наступи на багато сильніших ворожих відділів серед великих кривавих втрат для ворога та знищила в 11-х днях 126 танків. В останніх днях певзначною хоробрістю відзначився 33 румунський піхотний регімент.

На острові Мальті бомбардовано летовища та протилетунські становища. Ескадра німецьких лопецьких літаків, вистрілявши 3 британські літаки в районі Середземного моря, осигнула від початку війни тисячу воздушну перемогу.

На водах доокруги Англії бойові літаки зотопили минулої ночі на південь від Портланду один торговий корабель на 6.000 тон водомістости. Два дальні кораблі середньої величини поцілено так тяжко, що треба числитися також і з їх загибіллям. Дальші повітряні атаки були спрямовані проти одного портового міста на англійським полудненім побережжі.

В часі від 10 до 19 березня англійське летунство втратило 62 літаки, з того 28 над Середземним морем і в Північній Африці. За цей самий час в боротьбі проти Великобританії загинуло 16 власних літаків.

Д-Р АНТІН КНИЖНИНСЬКИЙ.

ШЕВЧЕНКІВ ЛИСТ ДО НАЦІЇ

(Докінчення)

Схарактеризувавши цим робом „чужу мудрість“, поет переходить до „свої мудрости“. Як пуже виходу бере Шевченко початкову відстапу мудрости — „визнати себе“ — цю відстапу, що її давня класична грецька філософія ствняла на початку філософського канону. Тому зразу зводить Шевченко боротьбу з екзотикою, що — як сказав я нимше — засліплює очі землякам і віддаляє їх від реальної України. Реаліст-українець Шевченко з висоти своєї геніальної думки оцінює інакше українську історію:

Кровь нова уживалась,
А сила на купах,
На воюючих воєнних трупах,
Окрадених трупах.

Відкреслені мною в цьому дитячі (і в дальніших) слова вимагають окремої інтерпретації як визначні історіософичні положення Шевченка — філософа історії. Оцінюючи практично останній доба української історії, бачить Шевченко в деяких гетьманах „рабів, підніжків,

...грабь Москви
Варшавське світла...

Цим робом риторист Шевченко, що вичував українських інтелігентів за те, що перед ним сходили „хилатися як і хилатись“, навчав цих конквистадорів гетьманів, що не вірили у власні сили, спиралися на чужі і чужі уладні форми уводили в українське суспільне життя. Для історіософа Шевченка не були цікаві історичні факти, („чванітьтесь, що ми Польщу колись заволали“), але реалізація власної української правди — якої символом була українська земля напосна українською кровю.

Розправившись цим робом із шкідливою штучною екзотикою, відкинувши її як пляккий дурман, геніальний ум Шевченка знайшов „лік на усунення таких нездорових явищ у докладній студій-аналіз минулого:

...читайте
Од слова до слова,
Не минайте ані титла,
Німе ті коми —
Все розберіть...

Такий глибокий аналіз дасть змогу востаннє питання:

...що ми?...
Чий сини? Яких батьків?
Ким? За що закуті?

дасть змогу й відповісти на ці питання. Цієї відповіді сам Шевченко не дає, бо ці питання для нього риторичні, що не потребують відповіді. Вони менш-більш ясні вже і для нас. Відповідь на них — це відкинення теорії про словянську спільноту, якої ніколи не було, це з'ясування теорії про походження словян. Навіки — відповідь на ці питання — це саме т. зв. словянні акумуляції українців в тяжкі кайдани. Та що найважливіше, відповідь на ці питання — це ствердження існування окремої української нації, різної від усіх інших словянських із своїм власним законом життя. Супроти цього закону „сучасні вогні“ — ці модні інтернаціональні клячі — це безвартісні фрази, які віддають від земляків можливість пізнати правду.

І тепер, розправившись із словянофільством у почуванні й у науці, переходить поет до з'ясування початкових правд — до філософії. Матеріалістичному релятивізму протиставить поет абсолютну вартість — Бога й волю. Матеріалістичній, бездійсній рівності всіх фізично живих одиниць протиставить поет ідеалістичну сра-

цію вартостей з Богом, як найвищою вартістю, безпосередньо відраду й — націю — а з другого боку на місце бездійсного моменту сполуки кожної одиниці з усіма іншими шляхом ірреальних зв'язків „братерства“, ставить сполуку всіх одиниць — не тільки фізично живих, але „мертвих, живих і ненароджених“ через надряд сполуки — націю, України, що її Шевченко представляє в символі „матері“. Про „матір“ говорить Шевченко в цій поезії кілька разів — і то в місцях найбільш суттєвих. Ця „мати“ — нація — це вартість, якої знехтувати не можна.

...бо хто матір забуває,
Того Бог карає...

Як глибоко повязав поет срацію вартостей життя тісно звязаних із собою у повільному відношенні! З твого повязання, що характеризує ідеалістичний світогляд, вириває природна можливість переходити від кожної вартости до кожної іншої, для того справедливо знів поет людину безпосередньо з Богом, цитуючи як motto слова соборного послання Євангеліста Івана: „Аше кто рече, яко люблю Бога, а брата свого ненавидить, лож єсть“.

Повязавши цим робом одиницю з єдиальним надрядом — нацією, поет з висоти свого геніального розуму бачить уладні форми української нації,

Нова позиція Японії

Після укладу Яни та П столиці Батвії, можемо вже говорити не тільки про закріплення нового стратегічного напрямку для дальших операцій. Програма альянтів та їх неспроможність перейти до протинаступу створює Японії вже в інше становище як великодержаву з тріумфами здобутими на майбутнє. Гололивський уряд, який втік до Австралії, є просто безсилний і не зможе здобути назад втрачену землю. Головною причиною укладу Яни є дегресивна перевага Японії. Не стало сили боронити своїх посідоств, бо велике число літків брало участь в операціях в обороні чужих посідоств: Малаї і Сінгапуру. Теж і Австралія знайдеться в подібній положенні. П повітряна флота азіатів нових витрат не лише на Малаї і Сінгапурі, але й Гонконгу і на інших фронтах. Найсильніші австралійські відділи знаходяться в Лібії і Ірані. Їх поворот для оборони батьківщини є невичайно важкий, тому що японці контролюють дорогу через Індійський океан. Через це авіаперевезення в Австралії зростає чимреш більше. Англія не є в силі віддати помічі, яку їй великодушню дарували П домінії. Австралійський уряд несе велику відповідальність перед власним народом за свою дотеперішню політику.

Треба адекватно собі справу і з цього, що Японія теж має труднощі, зокрема в комунікації. Фронт ширше віддаляється від материка так що довіз нових військових частин є теж значно трудніший, бо дальший, як з початку. Але це не змінить японського походу та нових операцій на більшу міру. Вони будуть можливі, коли в зайнятих просторах так упорядкуються відносини, щоб можна буде там залити тільки дуже малі заголи, а все військо стягнути для нових операцій. Майбутній розвиток інцидентів в Пасифіку залежить у великій мірі від кількості та якості корабельного будівництва нових ескадр. Хоча надходять відомості, що Америка буде спеціальні кораблі з дуже великою швидкістю, все ж Японія при своїй великій спроможності буде мати дальше перевагу. Японія не виступить ініціатива з рук. Коли йде просперість японського маршу, то японці не мали багато змоторизованих частин, щоби відчас походу удалось їх змоторизувати. До того використано здобутий матеріал, який зараз так приспособлявано для себе.

що потенційно існують в її душі — це є типову її односторонність, де нема ні холода ні пана, ні володаря ні раба, ні верха ні низу, а є тільки верха, що її природно єманує із себе маса і ця саме маса. Ця верха — це старший брат, а маса — це менший брат, але оба ці брати є безумовно рівні в рівноправній супроти надряду — нації (матері). Символи — «старший і менший брат» — розуміють не тільки суспільний уклад, але й суспільну дію. Старший брат має обов'язок опікуватися меншим, але не має права володіти ним як рабом. Створивши цю величезну концепцію ідеалістичної філософії в вирішувати в її дній проблемі типово українського життя, відкинувши і блискуче поборюючи Шевченка, збитий зі шляху після Кавказа, ідеалізм і всі матеріалістичні концепції суспільного життя.

Закінчування в житті українців цих двох основ: ідеалізму у світогляді й односторонності в суспільному житті, — основ, які глибоко зорієнтовані в душі української нації як довгостроковий емоційний, розумово безперервний, в певному розумінні, вічне існування української нації.

Поставлення таких основ у житті, — основ, які завжди будуть реалізуватися в часі тривалими мислячи Шевченком

З ЖИТТЯ НАШОТ ЕМІГРАЦІЇ

Берлін, у березні 1942

Річницю в день заснування Місцевої Організації Союзу Гетьманців Державників у Берліні, як це вже стало традицією, відбуваються Святочні Загальні Сходина з участю запрошених гостей. Програма таких Сходин не обмежується виключно до циферного звіту з праці, а охоплює вона в загальному цілорічну працю для Ідеї Гетьманства та має на цілі дати якнайбільше правдивий образ стану в одній із країн Гетьманського Руху та вірне свідчення для членства про розуміння Гетьманства, про відданість і обов'язок супроти Великої Ідеї, якій служити.

Великим плюсом для «МО СГД — Берлін» це те, що ініціаторами й організаторами Свята являються виключно молоді, що творять більшість у МО, як також, відносячи собі єдність, омилася самохвалити про свою працю й успіхи, а обмежується виключно до річевого нарису праці.

Як підчас кожної попередньої імпрези СГД, так і тим разом дня 22. II. 1942 домішка Громади була виповнена по березні запрошеними гостями, що завжди радо приходять на гетьманські імпрези. Коли вже місця були зайняті, на сцену вийшли ЯВПГетьман та Вельможні Гетьманівни Блісавета й Олена в супроводі членів Управи СГД, а всі присутні повсталим з місць зустріли високодостойних гостей.

Із М. Рознатонський, відкриваючи Святочні Сходина, привітав у імені МО СГД ЯВПГетьмана, Вельможних Гетьманівних, Гостей та Членів СГД короткою промовою, згадуючи ті часи, коли то після Визвольних Змагань повеличка горстка учасників тієї боротьби ваялась організувати Гетьманський Рух на еміграції. Було це часи, стверджує промовець, коли насправду треба було твердих характерів, відваги й ще більшої любові до знеможеної Батьківщини, щоб прилюдно признатись до Гетьманства. Але не вважаючи на докори, глум і частий шаптаж з боку противників, свідомі свої великої дії, як могли, ширли Гетьманську Ідею.

Після відкриття наймолодший Гетьманець, Василь Троцька, віддекларував вірш С. Черкасенка «Гетьман». Гарно, з повним відданям зарецитований цей так багато змістовний вірш зробив велике враження на присутніх.

Перша строфа вірша:
 «Нераз вночі на чужині
 Мене навідує надія:
 Майдан, Софія, Безгомілля,
 Гетьман суворий на коні...»

пригадала присутнім, а головним свідком відродженого Гетьманства в 1918 р. ту велику й так багато наділу подію в історії Української Нації, що вперше по 250-літнім поневоленню увірвалася від чужого панування і, випростувавшись, почала розпростарати свої дужі крила до нового вільного лету. На лицах присутніх малюється радість. Всі забувають

право заадресувати це своє послання саме до нації: «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам» — отже до суми й синтези всіх поколінь, це є до нації. Таке розуміння нації як суми й синтези всіх поколінь є здобутком найновішої соціології, якої початок принає на агорю 40 років після написання Шевченком «Послання». Глибокий філософ Шевченко був отже й геніальним соціологом.

Після цієї частини переходить поет до закінчення — до висновків. Темою їх є візія майбутнього заіснування «тихого раю» в Україні, про що говорив Шевченко у інтродукції як про потенційну вартість. Ця візія — в очищенні її від базальної форми — блискуча:

...Мати усміхнеться,
 Завлакань мати,
 Благословить дітей своїх
 Твердим руками
 І діточов поцілує
 Вольнички устами.
 І забудеться срамоти
 Давна година,
 І оживе добра слава
 Слава України.
 І світ ясний, новочірний
 Тече квілею...

про все горе, пеначе б то говорилось про дійсне існуюче щастя...

Але дальші строфи вірша, повні великого душевного болю, жалю й докорів за нерозважність тодішніх українців у їхніх вчинках, затирають радість і пригадують їм страшну дійсність:

...Я кликав вас під булаву,
 щоб оновити давню славу,
 щоб на руїнах вже нову
 створити власну державу...
 «Ви не пішли на поклик мій:
 Вам чар несвітлий облуду
 Заворожив ваш слух ладихий,
 Прояв вам душу, серце, груди...»
 «Ви за химери бунт зайли,
 Ви запекали путь одну, —
 І що ж натомість адобула? —
 Неволю, голод та руїну!»

Оці суворі слова поета, вложені в уста Гетьмана, викликають на сцені глибоку тишину, спирають віддих і відчувальність глибоку застанову в присутніх...

Але Гетьман, як батько, прощає провини молодечої запальності, спам'ятує, кличе до єдності й наважує:

«То ж буде так, аж поки ви
 Усі громадою одною
 Не станете під булавою
 На агон кривавої Москви!»

І знову радість у душі й віра в немачучу перемогу, бо чується вже недалекий і могутній марш обіданих мільйонів українців Великою Ідеєю, що веде їх до нового останнього переможного бою:

«І — диво з див! — загум майдан:
 Козацьке військо у поході,
 В чолі під стягом — сам Гетьман...
 Зоря займається на сході!»

По деклярації забрав слово Мгр Яромір Римський, що в короткому рефераті п. з «Бог—Гетьман—Україна» згадав про початки заснування МО СГД у Берліні, про її розвиток та дав короткий нарис діяльності, як також дав порівняння праці між двома українськими політичними напрямками. За тло порівняння взяв прелегати події на Карпатській Україні й повстання МО СГД у Берліні, не дивлячись на те, що ці два факти ані величезною роі, ані значенням у державницьких змаганнях не є собі рівними, одні к дуже відходять для характеризування боротьби двох напрямків за Українську Державу.

І в першій частині і в другій — велика любов до України та готовість умерти й жити для неї. Тільки між першими й другими та різниця, що там почуття й стихійний гін до життя не схоплені в тверді державницькі форми, які д мінують над чутим і стихійно в другій. В першій — захоплення пориваючими чужими ідеями й випадковими провідниками одиначами та бажання пристосувати до українських умов, а в другій — скромний, неголосний клич «Бог—Гетьман—Україна» як виконаний дороговказ боротьби за Вільну Соборну Україну. І коли на Карпатській Україні неможлива судьба вписалася на стіні історії гірзи слова «манем, тьмелю, фарес», — прийшов частинний зворот серед широких мас у бік Гетьманства, а в там — зріст Гетьманського Руху.

Але в червні 1941 року, коли пролунали пам'ятні слова Фірера Великої Німеччини, «нарішті можу говорити отверто», еміграція наша заметушилась, рула в навіне елка, не двалачись, що (не українці були ініціаторами великих подій). Це був одні із важких періодів для Гетьманців. Треба було великої напрути сил, щоб запанувати над стихією, погумувати нервозність та остеретти перед облудними неголосниками, що немоя би то — вже виправдали якісь сотні й матеріальні українські легіони... По повороті «лейонерів» наступив другий зворот і Гетьманський Рух скріпився.

До вільного Золотоєршого ми дійдемо — закінчує прелегент свій цінний реферат. Тільки, щоб усі українці відвернулися від «шталасти й отулі», бо вони не для Нації лицарі. Для України тільки «шкбля й кріс», як знами лицарськості вільних сил, висловленої в трьох словах — «Бог—Гетьман—Україна».

Слідуюча точка — це деклямація Андрія Голова з поеми «Виступ в Україні» Р. П'яного

Вірш «Виступ в Україні» — це пеначе продовження першого — «Гетьман», пеначе вістка про перемогу звольненого козацького походу на чолі з Гетьманом:
 «Зраді, зневолене Повгидо, пердо —
 [падія].
 Бо
 «вотка, встало державна зновілля...
 від Закарпаття по Кавказу ескел»

А з нею
 «повстане город — князівства грядища,
 Богданова оселя»...
 І видко вже, як
 «світиться Одеса, і гетьманські прапора
 (на кораблях»...

І знову
 «як колісь лицарський син Богдан, —
 Богом даний і нації хотінням,
 асядаєш, Пололений Князю, в граді
 княжім, благословенному Андрієм»...

А дальше, як туга за тагацією традиційної влади

«І давони, що Йоаном на хвалу літі,
 гулом вдарить, — І
 Давилова корона в самоцітах, Пана,
 землі цієї чоло вкриє Господар»...

А по неволі і рабстві

«випростує крижі плугатар, осадчій
 [степу,
 і встане Чигирин державних варт
 [забором».

«Осанна тій Державі, що гряде! і слава
 бо все завстало,
 що вірне, що шляхетне, що одвічне
 і вистовці Олега й Святослава
 уже ідуть почотами на стрічу...
 «І тихнуть конита на здиків у травах, —
 Лицарство на кордонах їхню злобу жде.
 Віт'я, о немертвельна, ясна славо
 Гетьманської України, що гряде!»...

Вірш зарецитований з повним зроумінням і душею так, що відчувалося спалюючий вистовці, який сповідає Українці вільність, а українському хліборобові — «осадчому степу» українського сповнення його туги і мрій...

Останньою точкою програми був реферат Мирона Королишина п. з. «За ясний і одностій образ Гетьманського світогляду».

Після цього, перед приутніх виступив ЯВПГетьман Павло, якого публіка зустріла бурєю оплесків.

Як кожного року, так і цього, ЯВПГетьман забрав слово на Святі МО СГД — Берліні. Але коли в попередніх своїх промовах ЯВПГетьман обмежувався виключно до внутрішньо-організаційних справ СГД, — то в цьогорічній, великої ваги й значення промові, крім справ СГД, ЯВПГетьман висловився про справи загально-українського характеру.

Час, що їх тепер переживає Українство, так відповідальний, а події так рішальні, що ЯВПГетьман вважає своїм обов'язком висловити своє становище до них та дати відповідь на цілий ряд ускладнених питань, зв'язаних з відбудовою Української Держави. Становище Гетьмана до подій і вказання є особу для осягнення нашої Меті, — є відповіддю не тільки для Гетьманців, але й для всіх українських державників, для всіх українців, що шукають і хочуть знайти шлях до виборства належних прав.

Говорячи про свою діяльність, ЯВПГетьман зазначає, що в теперішні часи він не обмежується до вузько-політичної діяльності, як праця над встановленням Гетьманства. Гетьман віить, що воно само собою прийде. Але його цікавлять теж більше питання широкого загально-українського значення, які близькі серцю кожного українця, що аберіг ще свободу душі.

Ці слова Гетьмана повинні запасти в глибоку душу кожного українця, бо ними ЯВПГетьман найновіше представив сучасне положення українців.

В кінцевій частині промови, звертаючися до Членів СГД, ЯВПГетьман, як Голова СГД, дав Гетьманцям наирямні приці на майбутнє, пригадуючи, що ніхто не може думати про привілеї в Гетьманському Рухові, а тільки про обов'язок перед Україною і Гетманом. Дійсність, яку переживаємо, вимагає від кожного гетьманця відданості службі Ідеї. Хто хитається, хто сумнівається в правоту Гетьманської Ідеї, — хай краще відійде зараз. Бо в Гетьманському Рухові можуть бути тільки ті, що готові активно адійснювати Гетьманську Ідею і за неї встати, коли це буде потрібне.

Останні слова ЯВПГетьмана публіка довго оплескує, а на оклик Гетьмана «Слава Україні» — присутні відповідають грізно трачі «Слава!»

Свято закінчилося відіснанням Національного Гімну і «Не пора»...

Друга частина свята пройшла при шклянці чаю і дружній бесіді та співах, а гурток молоді зі старшими відіснів «Многая літа» Гетьманові і Погю Ролнів. Свято було гарно організоване. Подяка належить усім, що вложали свій труд, головню Іваням, а також треба поблагити, щоб і інші МО СГД улаштували подібні імпрези (жк).

Заява мадярського прем'єра

Новий прем'єр Мадярщини склав заяву, в якій підкреслив готовність Мадярщини далі бути все там, де ведеться бій проти східного варварства, де треба боронити християнство, та де вирішується теж доля і Мадярщини. Даліше Калліс заявив, що в прикладному парламентарній системі правління. Незбаром буде вирішена в більших розмірах жидівська справа в Мадярщині. Відповідні законопроекти будуть представлені парламенту.

Словацький парламент прийняв проєкт закону про службу праці

Словацький парламент прийняв на своєму засіданні проєкт закону про словацьку службу праці. Організація служби праці побудована за зразками німецької служби праці. Пропі в недолікі пічнутися. (тп).

Застановлення шведських часописів

В Швеції застановлено на якийсь час 11 часописів та журналів. Як повідомляє „Свенська Дагбладет“, це зроблено через те, що ці часописи поширювали неприхильні статті про норвежські відносини.

Обмеження в Лондоні

Англійська преса починає тепер всею силою проготовляти мешканців столиці на живності обмеження. „Дейлі Геральд“ каже: „Ми їмо, п'ємо і куримо багатого“. „Дотепер ми брали війну як забаву, ми замало працювали та взагалі амало привнесли жертв на те, щоб виправити гріхи минулого“. „Евнинг Ньюс“ знову згадає точного розподілу всієї живності: „В жодному ресторані не повинні подавати страви, яка коштувала б більше, як 5 шілінгів. Мусять зникнути перегони цвія, боксерські змагання та інші роди розваг. Ми мусимо боротись і працювати до самоубиття. Це досім не пристойть, щоб тоді, як ідуть заваги бої в ресторанах забавлялися при звуках оркестру цілі маси літців“. Незбаром мають розпочати велику акцію опаджування шаперу. Підчас кіноних представлень будуть ходити з вощами та збирати наперові віддавки. Замість дотеперішніх 11 родів випіканого хліба, будуть за розпорядком уряду випікати від 6 квітня тільки один рід темнішого хліба.

Французькі жиди під наглядом

Як повідомляє генеральний секретар для жидівських справ, поставлено в департаментах Родан, Лозар, Висока Савоя, Ісера, Савоя, Савоя і Лозар Ен 30 жидівських банків, торговельних в промислових підприємств від державну контролю. Між ними є сумної слави банкові домів братів Лазар, банк Шумана, як також філіяльної товариства Верль і Новеллі. (тп).

Вслід спису жидівського майна в Словаччині

Спис жидівського майна в Словаччині внавав після першого перегляду, 3.15 мільярдів корон, що відповідає менш більш половині словацького народного майна. При цьому співрались ці цифри тільки на добровільних даних жидів, а перевірка цього ще не відбулася. І так наприклад подало 40 тисяч жидів, що вони взагалі не мають жодного майна. (тп).

Бомбами розбивають лід

На Дунаю рушила крива, яка великими хвилями почала плавити, покреня в долиннім бігу ріки. Одне болгарське місто, яке знаходиться на острові, опинилось перед загрозою. Із боку загрозували лід завали нагроможденного льоду. Але зрештє з допомогою прийшли летунів. Бомбами з літаків розбили криву і так уникли місце від небезпечки.

Австралія кличе за поміччю

Прем'єр Австралії Куртін звернувся через радіо закликом до Північної Америки за негайною допомогою такими словами: „Ми рішили боронитися до останнього чоловіка, а всежтаки наше положення є безнадійне“. Куртін сказав між іншим: „Австралійський міністер заграничних справ не поїде, щоб не жеврати, він завитися як представник народу, що рішився вести війну та старов австралійською традицією битися аж до кінця. Він завитися, як представник армії, яка пережила Дінкіркен (на побережі каналу Ламанш, де розгромили німці англійську армію), та оповість в Америці, що ми боремося з самопосалятою та готові на все, хоча ми ще й в дечому недосвідчені. Зараз по проголошенню війни Японією ми звернулися за поміччю до Америки. Це не повинно значити, що ми недоцінюємо або поминяємо свій англійський материк, але Англія не має сили нам помагати. Це вже понад сили, коли приходиться поборювати загрозу на границях Індії, держати фронт в Африці, вести бій на Атлантику та доставляти зброю для Советів“. Словами повинні тривогити представляє Куртін загрозу Австралії та конечність помічи та охорони. „Америка разом з Австралією мають дати на те, щоб розбити ворога. Але це залежить передусім від доставки воєнних матеріалів. Австралія є остан-

ньою твердинею між Японією і Америкою. Якщо впаде Австралія, впаде тим самим остання опора Америки в її обороні на Паціфіку. Рятують Австралії це рятують Західньої Америки“. „Можливо — говорив даліше прем'єр — що японці вперед ударять на Індію. Якби воно не було, Австралія треба уважати за основну базу альянтів на Паціфіку та заємотрити її всім, що потрібне до ведення війни“.

Генерал Вовель, який правдоподібно поїде незабаром з Індії до Багдаду, в справі стягнення більших військових сил з Близького Сходу до Індії, сказав про свою команду над усіма силами в західнім Паціфіку таке: „Підчас моєї подорожі до Голандської Індії, я був свідомий цього, що тут ідуть перегони. Ішло саме про те, чи успіємо ми скоріше, як вдарять японці, постягати більше сухопутного війська та летунства. Особливе це останнє. Японці вдарили скоріше, як ми цього надіялися і наші підкріплення прийшли пізніше, ніж ми обчисляли“. Про невдачу на рангуським фронті цей генерал сказав: „Без сумніву підчас наших приготувань та воєнних дій ми поробили похибки. Ворог брав нас своєю скорістю, яка дала йому перевагу в цій війні в джунглях. Це був спосіб воювання, до якого не прийик наш жовнір“.

До Ріомського процесу

В дійсності йде в цьому процесі боротьба між генералами і політиками. Генерали мають тепер в руках владу, політики сидять на лаві оскаржених. Генерали закидають політикам, що вони не подбали про те, щоб як слід підготувати війну. Політики натомість кажуть, що вони все зробили, що належало, всего доставляли генералам, чого вони потребували, але війну прогнала Франція через неадарність генералів. Вони не знали, як вести війну, мимо цього що мали до розпорядження і велику армію, і амуніцію, і зброю. Урядове наставлення є вести процес по лаві, щоб довідатися, хто кепськво приготував війну, а не хто програв війну кепськвою тактикою. Очевидно, це внутрішня справа французів, яка може інтересувати тільки їх. Зате поза внутрішні, чисто французькі інтереси виходять протинімецькі заваги Блюма і Деллдіра, які остентаційно роблять відповідальним за погане становище Франції теперішній уряд. На

процесі ніхто не старався здержати такі виступи, які є виявом ворожих Німеччині елементів. Чому були можливі такі виступи на процесі в Ріомі? — ставить питання німецька преса і відповідає: „Бо взагалі поставлено цілий процес на злу основу. Не повинно йти про те, чи але, чи добре підготовано війну, але чому взагалі почато війну. Для чієї користі? З якою метою? Адаже ж люди, яких судять в Ріомі, належали до міжнародної класки, яка з усіх сил перла до війни та її собі бажала. Отже таким поставленням справи французький уряд не осуджує цієї війни, а радше жалує, що вона але для Франції скінчилась. Бо ж не обминувачуть Деллдіра в тому, що саме він був тим, за якого урядування Франція проголосила Німеччині війну. Ріомський процес показує тільки, яка тяжка є дорога до Нової Європи, як це багато треба часу, щоб вона стала для всіх зрозумілою.“

РУМУНСЬКА ГАЗЕТА ПРО БОСФОР

В англійським Таймсі появилася недавно стаття, яка жадає повернення для Советів границь з 22 серпня 1941 року. В звязку з цим румунська газета „Курентуль“ пише таке: „Очевидно, не йде тут тільки про віднову границь в 1941 року. Домагання Таймса — це нічого іншого, як віддача більшовикам теж і Дарданелів та двох великих островів на Стейським морі. Це менш-більш такі самі обидянки, які Англія дала Росії 4 травня 1915 року. Тільки та різниця між ними, що її зробив в р. 1915 міністер заграничних справ Едвард Греї царському уряду, а тепер зробив цю обидянку англійський міністер закордонних справ Іден Сталінові. Але теперішні обидянки мають радше платонічний характер, бо Англія не має сил їх здійснити. Йде тут тільки про надкороування одного народу проти другого, щоб чужими руками вигравати війну. Це відноситься і до початку війни, бо Польща без підтримки Англії була б не виступила збройно і весь конфлікт можна б було поладати мирною дорогою. Англійсько-советська співпраця

існувала вже в році 1940. На 10 днів перед ультиматом Советів в справі Бесарабії, англійський військовий аташе в Букарешті поінформував румунський уряд про домагання більшовиків та поредив віддати Бесарабії. Треба знати, що тоді ще обовязував договір, в яким Англія гарантувала границі Румунії. Докладно так само віддано на поталу Польщу, Балтійські держави і також треба здогадуватися, що й Туреччину.“

В Румунії переведуть державну реформу

На 10-го травня, що є днем незалежності Румунії, зановідають проголошення державних реформ у Румунії. Вони створюватимуть між іншим державну раду та статут про фаховий розділ. На цей день дождяють теж у Букарешті відвідів італійського міністра закордонних справ, графа Чіано. (тп).

Голоси з Індії

У виспаці англійського міністра Кріпса до Індії бачуть індійці нову сиробу Англії якимись новими обидянками та переговорами обманути індійський народ. Новий вияв індійських настроїв дав секретар індійського Національного Конгресу в Банкоку (Таї): „Хочуть, щоб Індія ще більше давала на англійські цілі. Вона чомусь то має стати тереном англійської війни. Місія Кріпса означає нову загрозу для Індії. Все ж англійці перерахуються. Індійці мають свою гадку про це та не забувають слів свого провідника Боза, що Англія є вічним ворогом Індії та що між ними ніколи не може прийти до згоди чи порозуміння“. — Англійський віцекороль в Індії видав заклик до індійського народу, в яким визнає всіх індійців стати до боротьби проти японців. Сумнівно, чи це буде мати який успіх.“

Новий японський посол у Москві

Тепер відбуває подорож до Советського Союзу новоименований японський посол при уряді Советського Союзу. Коли він прибув до Теїкінгу, заявив журналістам, що він не бажає собі давати-якінебудь пояснення до становища. Ситуація є дуже ускладнена, і тому радше волить уникнути всяких непорозумінь.

Будова нових пристаней

Після війни з Грецією, Болгарія одержала доступ до Стейського моря, а з цим припали їй і два порти, а саме Кавела і Дедеагач. Як подає болгарська преса, вже в найближчій часі їх розбудують та змодернізують, так що через них буди йти живінний пасажирський та торговельний рух. Також планується будова великої і новітньої пристані на острові Тавос, звідки вивозять багато олівков.

Українське шкільництво колись і тепер

На терені колишнього Генерал-Губернаторства, тобто без галицького дистрикту, було за польських часів тільки 13 утравістичних шкіл у Надсяні. Сьогодні є на захід від Сіну 914 чисто українських народніх шкіл. У теперішньому галицькому дистрикті було за польських часів несносна 200 українських народніх шкіл. Сьогодні за німецької влади є в Галичині кругло 4 тисячі шкіл з 14 тисячами клас. Учять у них виключно українські вчителі. За польських часів українське вчителство було переслідуване за свою свою національну приналежність. Українських учителів передчасно переносили в стаи спочинку, або перекидали на коринно польські землі. Сьогодні за німецької влади німецьке шкільне управління разом з українським учительством намагається як мога більше випродукувати українські шкільні сили, які негайно дістають працю. (тп).

Великі будівельні задуми в Україні

В Рівному правляють над перебудовою та розбудовою українського театру. Мають тут створити гідну станцію мистецтва в 400 сидячих місць. До театру долучать театральну каварню. Даліше поважно задумують створити репрезентативний готель. Його мають вибудувати на тому місці, на якому в свій час почали буати будувати шпиталь підведений вже до основних мурів. За більшовицького панування цієї будови не продовжували. Основні мури знищили одне поцілення бомби. Готель збудують у відповідності з вимогами модерної житлової культури. Всі кімнати матимуть біжучу теплу та холоду воду. (тп).

ДУХОВНА САМОСВІТНИЦЯ

Збираймо пам'ятки народної культури

Кожний народ має свій склад у скарбниці світової культури — свою народну творчість. Народ а творчість відрізняє народ від усіх інших та відзначає його світогляд, його минуле, переживання та душу народу.

Що ж входить в обсяг народної творчості? В першу чергу це будуть твори народної мистецтва, а саме: народні пісні, народні казки, народні легенди, народні прислів'я, народні приказки, народні загадки, народні ігри, народні танці, народні ремесла, народні звичаї, народні обряди, народні звичаї, народні звичаї, народні звичаї.

В обсяг народної творчості входять також твори усної творчості. Пісні, легенди, історичні, народні, казки, приповідки та загадки. Обрядова поезія, як і інші народні обряди, гагілки, колядки, щедрівки. Ці всі твори мають величне значення. Вони відбиваються на душі народу, його переживання, його вірування та звичаї.

Навіть загадки, приповідки та казки мають величне значення. Бо вони відбивають світогляд народу. Нпр. приказка „У рибника в лота рука“ говорить про погану, яку наш народ має до рибників. „Посіпшиш людя насіпшиш“, погляд народу на потребу поступати розумно і т. д.

Чимало повстає нових творів, як і пісень та переказів про нові пер живи в а часів Польщі та більшовиків. Та з бігом часу ті всі твори народнього духа пропадають. Ноні по Н, вони знайшли та умовили виправити те, що пережито. Мислячи на виправлення чимраз більше народів і їх звичаїв та іншими прикрасами. Все тільки старі люди знають гагілки, обрядові пісні та всі звичаї і обряди. Тільки у них треба шукати за байками, казками й прислів'ями.

Тільки у них треба шукати за байками, казками й прислів'ями.

Це є величезна справа. Для того нам треба рятувати ті всі скарби народнього мистецтва та творчості. Треба збирати з народів х вишивки, писанки, вірні килими, домашнього внаряди, прикрашеного різьбою (ни. скрині, цибрики і т. д.).

Треба записувати всі старі гагілки, щедрівки, колядки (але не ті заучені в кантаті), байки, казки, приказки, народні пісні, місцеві повір'я й перекази, що повстали в добу польського і більшовицького лихоліття тощо.

Наука, яка займається прослідкуванням народної творчості, називається етнографією. Нані відомі етнографи, як нпр. Яків Головацький, Володимир Гнатюк, Іван Франко, Сніпівський та інші збирали і видали друком чи але твори народнього письменства. В наших музеях зібрано безцінні скарби народнього мистецтва. Однак дуже багато річей не збережено і гривить небезпека, що вони пропадуть для нас.

Тому до збирання цих матеріалів повинні стати всі тимущі громадяни, зокрема діти. Треба збирати писанки, старі вишивки, хоч б і вірні та рукавички старих вишиваних орочок, писанки, гердани, старе різблене внаряди, писані й глиняні начиння і ші подібні речі. Треба збирати пісні, приказки і інші загадки мило творці народнього письменства. При всьому цьому треба подавати хто і від кого держав і записав, як теж місце і дату. Всі зібрані речі треба надати до Окружного Музею в Станіславові, або скласти їх у своїх освітніх товариствах. (В. Р.)

РІВНОВАГА ДУХА

Підемо в шість ві брикай, в білі притомне не діє до неба, Чи пруть чи верть, а шмерти треба, говорить наш письменник Петро Гулак-Артемовський. Прикмета, про яку говорять ми, це рівновага духа. Чоловік аристократичний ніколи не діє під впливом першого враження, але він випередив передумки, а той-то тоді робить. Наслідки бракорівноваги був юг фатальні. Звичай із часів і радян факт, що між місце перед пару літам в Нью-Йорку Одного вечора надвинули в радіо аудіція, написану на підставі фантастичної повісті Вейлса про напад мешканців планети Марса на Новий Йорк. При тому на початку аудіції забули подати, що це фантастична аудіція. Багато осіб, забуваючи це, вважали, чи це можливо, повірили, що в радіо передають не собі правдивого нападу на Новий Йорк. Наступні страшний череполох, що довів до численних випадків бжевілля, каліцтва, смерті на удар серця та самогубства. Тільки і подібних випадків стрічаємо у житті і чимало. Скільки буває випадків, що хтось у гніві обриває другий, або заповів йому повинну клятву. Бувають випадки, що хтось вичерпаний а рівновагу не відновивши словом або чинком другого, а знайти або вб'є його чи спричинить йому повинну шкоду, нпр підпалять. Відомий є а часопис факт а перед пару літ, що один

батько повернувши домі, побачив, що його дитина подерла кілька соток золота. У гніві батько відрубав дитині руки, а коли отямився, що зробив, повісився. Дуже багато є випадків, що хтось доведений до розлуки, неповодженням чи нещастям, відбере собі життя, чи арбитр іншої вчиню, як-то описав ціле життя не відкадує. Багато осіб допускється такого вчиню під впливом мстива, яка описав покажеться неправдиною. Дуже часто люди під впливом першого враження нерозважливо попадають у анекдоту, як штовхав П до опускання рук, до безчестності, а дуже часто до дезерції а народніх радів і до переходу до ворожо-го табору. Часом анекдот доводять до вчинки шкідливих не лише для одиної але й для цілого народу і до таких, що впаляються на долі народу, як пілі покаяння. Тому треба змолоду виробити рівновагу духа. Треба вранці твас не діяти ніколи під впливом першого враження, під впливом гніву і розумки, але по зрідній розвазі. Треба пам'ятати, що лише чоловік аристократичний не зробить ніколи чи ось такого, що принесло би йому чи його народній шкоду. Тому той хто хоче бути добрим громадянином, мусить бути завжди аристократичним. (В. Р.)

АВСТРАЛІЯ

Після заняття Голландських Індій і Нової Гвінеї, японці мабуть ударили на Австралію. Що ж це таке Австралія і чому японці саме на неї звернули свої очі? Австралія це одна з частин світу, скруж на іхнім та індійським океаном. В поверхні височить 7 700 000 км. а населення складає 7 мільйонів лю. там, що на 10 км. проходить тут всього 9 людей. Тому що Австралія далеко від інших частин світу, її відомі найближше. Щоб до а р 17:0 відправив англійський морський луд. Через ту віддал від інших континентів тут немає багато людей та рослин, але в інших частин світу, а з другої сторони тут є багато рослин та звірів, яких немає де іна. Нпр. тут є кенгуру — великі звірі, яких немає ніде в інших частинах світу. Вони живуть у порохі та в шкідливій торфі на висоті та перехідній формі між саванною та степом, як качковий, совиця, який має так як птиця дзьоб та носовий кіст.

во багато вугіллям та залізною рудою. Є різноманітні родовища золота і срібла. Австралія це країна в більшості рівнинна. З огляду на багато степів тут процвітає велике худоби на месо та годівля овець. В менш посушливих околицях процвітає різноманітний скотарство. Коли англійці здобули Австралію, почали вони св-ім звичаєм висіяти місцеве населення, так що сьогодні пізні англійські колоністи неч сленно тільки в пустинній пусті кою Р-шта населення це англійці — які ар-ау йшли сюди, як з сл-аці — а оцісля, як свободні колоністи. Сьогодні Австралія є домінією Англії, це бо на половину самостійною державою, що вступила в союзу з Англією, тільки вони зв'язані з Англією сувільним королем та загальною політикою. В останньому часі Австралія зацікавила загрозувати японці. Іні Японія звернула в сторону Австралії через те, що Японія переміщена, а такі багаті країни, як Австралія, мають ще багато ніякого а простору. Через те австралійці бачучи, що Англія занята своїми клопотами, а надто вислугується австралійськими вій-

Нововідкопані жертви НКВД в Станіславові

Дня 18 березня ц.р. в товаристві представників Українського Окружного Комітету стався а на означеному подвір'ї в улькми входім в мурі дістався до малого вичинного саду, щоб на свої очі побачити нову братню могилу тих, які своїми кістками простелили для нас шлях у краще майбутнє.

Підходячи ближче, але адалека відчув а сильно вонюче повітря, а коли стався на місці, тоді під моїми ногами розкрились глибокі мохатини, у яких наші сільські хлопці в ри ками в руках копали похід м людьми очочевими деревами, що адовошено ро роставлять на оці людськими кістками і кровю арештеній землі.

День якраз був теплий, сонячний... Під ногами було поново болота. Ховались до мокрій сирій землі, наблизився а до цього місця, де під моїми ногами, недалеко мурв, у стін коріни молодих дерев, скидані на купу лежали вони... Ні, не вже не були люди, а куня лахміта, посилався вапном, щоб зашобігти дальшому розкладу та інсекції.

Серед того захміття білили людські чашки... Там десь у навізаній щеному чоботі виділяла нога... Іншому наг-кості, повзані улад рук і що в таке по вже не можна було наввати людський тілом — ось картини, яку я бачив, ось на чому держався совітсько-мо ковський режим — дихта ура пролетаріату.

І ось справжня картина, на чому спиралось „шкідливе життя“, як виглядало пі дування про людину, ось картина новітнього варварства, якого ще не було в історії людства, ось що переживав український народ протягом 2 років під більшовицьким ярмом. Так гинули наші лю і по іормах, у далекому Си-

біру, на вазанні, та по різних льохах, лісах, ярах та інших місцях, про які ще поняття не м ємо. А над цим усім тільки ГПУ, тільки НКВД... яке на людських кістках і трунах будувало „рай на землі“!

Тому, щоб ще раз зашротестувати проти всього, що звється більшовизмом, що звється Москва, українці а цілої станіславської округи дістали на руки Українського Окружного Комітету довідку вшанувати впрочно пам'ять полеглих, вшанувати їх так, як героїв, що загли у невідній боротьбі.

Іх по-ерх 100... А може й більше! Де хто каже, що поверх 260, але годі це ствердити, годі всеї землі перерити, бо праця важка, головно тепер, коли немає морозу і тіла ро-кладаються. Тому велике призначення належить тим нашим молодим сільським хлопцям — українцям, що ставились сейчас на приказ Українського Окружного Комітету, щоб виконати ємій патріотичний обов'язок і віддати останню прислугу своїм і діям заученим оратам.

Окремо поїдемо наввти тих сіл, що вш-слали своїх молодців до праці при розкопці могили. Вони щодня трудяться до Станіславова та завжди працювали над ро-конками серед морозу, іноді світу та болота.

Великі похорони відбудуться в неділю, дня 22 березня, о год. 3-й поно-людні на міському цвинтарі, на якого алах теж відбудеться в-гална збірка всіх делегцій а округи і місцевого нашого ромадянства, що своєю участю в похоронах мають вшанувати пам'ять закатованих героїв та віддати їм гайби останній салют. (В. П.)

Використовуйте корови як тяглову силу!

В многих ділянках сільського господарства помітні великі поступи, одна тільки справа стоїть на місці, а це живлення коней до праці. За кордоном в таких краях, як Німеччина, Чехія, Австрія, працю коровами провадять майже всі малоземельні рішники, а найкраще зображує цю справу статистика, переведена в Німеччині ще в році 1895. Ця статистика виказує, що на 100 господарств, які мали менше як 4 м рги землі, 80 господарств ув-вало до праці коней, господарств же 9 моргів землі 69 господ. працювало коровами, а в господарствах понад 30 моргів землі 20 год. под. живило до праці корови. Сьогодні в цих державах є майже правилом, що господар, який має менше як 10 моргів землі, не держить коня, а своє поле обробляє тільки коровами.

У нас справа ця не рушається наперед, неважаючи на те, що багато наших селян, які були за кордоном, будь-то в часі світової війни, будьто добровільно вивідали на роботу, з працею конями на рілі ознайомились, а деякі з них у себе ці-й спосіб застосували і по сьогоднішній де в на мв них господарств коровами працюють. Але таких господарів, нажалі, дуже мало. Можна сказати, що це тільки одиної, загаль малоземельних студень а працювати коровами вони думають, що господарем може бути тільки той, а кого є хоч парши єлька шкапа в ставі, якою він може похати на торг. Вони не знають на те, що не мають чим свої шкапи прокормити, виганяють їх на річ на пасови єко, роблять шкоду сусідям, а часто просто виганяють коня вночі в чужу конюшню, що потягає за собою судові розправи та великі кошти, і не все робиться тільки для заспокоєня фіальшої амбіції, хоч не-д-я господар д-б-е розуміє, що кінв в його господарстві — це дармоїд, якого в я живить коштом господарства і своєї сімї.

Удержування коня може бути успішним в мал-му господарстві тільки тоді, коли господар крім праці на власному полі трудиться також фірманкою, але і то тільки під тим умовним що т-й заробок є стабіль, покритий удержанням коня і д-е господареві який-т-кий апрофіток. Працю коровами повинні запровадити в себе і ті малоземельні, котрі к-вей не держать, а якщо вриде виконати якуне-удь роботу то мусять наввти тяглову силу у су-да. Пом'янувши те, що сусідній за таку поміч треба кляняться та це-й солено

заплатити або відробити, важніше є те, що не все можна а на час тяглову поміч одержати, а поміч одержана не на час потягає за собою перац великі страці. Зави допроситься перац господар від сусіда в ивезення двох полукіпів збіжжя з поля, то вони до того часу і погниють. Так само буває з сіном, з ованкою і всіма іншими роботами, які ніколи на час виконані бути не можуть а на чому терни-ть господарство та погіршуться доброту господаря, а коровами можна виконувати всі господарські тяглові роботи. Можна і сіно возити, і гайби везити в поле, можна і до міста на тор похати. Думаю, а не оди мудрий господар може і погодиться з тією думкою, що краще в-іхати до міста гарну, ситою, блискучою коровою, як паршиним конем, котрий ледао ален-час ногами. До тяжчих робіт, як нпр. до оранки, потреба сиритатись а сусідом. Працюючи коровами, не треба боятись того, що корови стратять молоко. Правда, що робучі корови дають менше молока навіть при найбільшій кормленню, але як виказали досвід, зменшення є дуже незначне, а молоко робочих коров є густіше. При праці а коровами належить обходитись л-гідно і обережно. Найкраще приучувати до праці теляці, а це тому, бо чим скотина старша, тим трудніше її до роботи нав-дити. Працювати можна навіть далеко тількими коровами, одначе на який місяць перед отеленням потреба їм дати відпочинок. Не можна працювати коровами в часі спек, одж: в літніх полудневих годинах, найпродуктивнішою є праця в ранніх та вечірних годинах.

Найвідповіднішою упряжкою для коров є х-муг. Такий хомут повинен собі кожний господар, який хоче коровою працювати, нестарати. Ярно, яких уживали ранш, і які дуже рідко можна побачити ще й сьогодні як упряжка для коров не надаються зовсім.

Господарі! Возьміть собі ці слова до серця і живайте до праці коней, а якщо будете вридержуватись вгаданих вказівок, напевно скотині не пошкодите, а самі одержите великі користі.

Іжж. К. ВАСИЛЬКЕВИЧ.

ІЗ ЗОЛОТИХ ДУМОК

Історія показує, що всі масові рухи оставляють безплідними, а ли їх не поведе до щли, якої можливість тільки чиста воля і неовинюючи, свідомість означити в силі, і тут ідентифікація є всім, і де її немає, там народня фантазія легко сх-ляється до того, що описує добробити героя руху та мало журиться тим, чи історична правда терпять від цього, чи ні. (В Вейгад).

НОВИНКИ

22
БЕРЕЗНЯ
1942

СЬОГОДНІ — ведля:
3 посту. † 40 мч
ЗАВТРА — понеділок:
Кодрата і І мч.
ПІСЛЯ ЗАВТРА — вівторок:
Софронія пст.

Зміна членських назв. Дрогобицький часопис „Вільне Слово“ змінює назву на „Дрогобицьке Слово“.

Спростування. В 33 числі цього часопису з дня 20 п. м. в статті „З промови Фірера“ трапляється помилка вкінці ому реченні, де випущено частину. Це речення в цілому має вигляд такий: „Чого б доля від нас не вимогола, літа боротьби будуть, не звужуючи нас все, коротші, як період довгого і блаженного миру, що буде вислідом теперішніх змагань“.

Зривання днів з ніччю. Для 21 березня в год 811 сонце пер-йшло череа небесний рівня, наслідком чого всюди на землі виступає зривання днів з ніччю. Це астронімічний початок весни. З того мовлять день прибуває так, що 21 березня, коли схід сонця відбувся в год 6. - захід на год 18:46, асний день має тривати 12 годин і 46 минут.

Комюнікат в справі зміни речення аладу представництва УОП та делегатів. Український Центральний Комітет у Львові доносить до відома всіх українських Окружних Комітетів, Повітових та Р-Вовних делегатів, що цим же 31-д представників О. та делегатів від усього і з зміненню програмю 10 т. 21 березня 1942 р., а не як подано в Обіжнику УОП 27 та 28 березня п. р. Рівночасно відбудеться також Ід Референтів культурної праці. У зв'язу з тим, що початок аладу визначено на 30 березня, год 8 ранком, доручається всім представництвом улаштувати свій приїзд так, щоб почати в год 8-и ранком бути на Богослуженні в Храмів. Юра.

Два очівидні бандитські напади. На перехідному вулицю у Варшаві востер підпольного уряду вивало на ву. До-бровського 4-х озброєних у револьверів бандитів, які зустріли шифри, виробува-в йому течку, в я-й знаходилась 280 тис. золотих, описані втраті об'ємом ситом шиню. Знову до складу юв ерського при вул. Маа-в-ській відерали 4 озброєні злоді, які зустріли платителя, завади Іх, описали агр-ували велику в ланке в біау:ері вартості оц-ль 500 тис. золотих.

Дирекція кравецько-білизнярської школи оголошує додаткові вписи до 2-ої класу для учнівців, що закінчили 1-шу класу кравецької гімназії. Вписове 10 зол., шкільна оплата 30 зол. Станіславів, вул. Радсберга ч. 9 (Давид Кіліцького). 481 (1-1) Дирекція школи.

Адміністрація „УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА“ отирає у великодному числі рублику Святочних побажань. Текст побажань треба чітко написати і обв'язати зашити в папку в Адміністрації, вул. А. Гітлера ч. 19 (випітка М. Самойерського).

Видача приділу нафти для населення м. Станіславова. Згідно варадження Відділу Господарств при Управлі Міста Станіславова, нафтова крамниця Народної Торгівлі при вул. Тригувальській ч. 4, видіє, починаючи від 17-го березня до 10 квітня п. р. на третій купон нафтові картки по 4 літри нафти. З днем ю. (V 1942 р. купон ч. 3 нафтової картки траплять своєю вожачістю. Станіславівська Філія Народної Торгівлі. 489 (1-2)

Реприватизація і приватна ініціатива куонці. Незабаром вступить до обудова торгівлі, а то у зв'язу з перебудовою цілості господарського життя в Галичині. При перебудові господарського життя Галичини річ іде про те, щоб звільнити державу від баласту адмініструвати торгівлю, ремеслом і т. д., а перекинути ведення крамниць і вартів на приватних людей. Іхні с-я і ініціативу. До цієї цілі м є довести так зв. реприватизація націоналізованого майна. Засадю буде, що підприємства повертяться колишнім власникам. Треба, однак, тямити, що буде каста людей, яка буде від реприватизації виключена. Нею будуть жиди. А що жиди мали у своїх руках велику частину торговельних підприємств, то став актуальною справа пер-бирення колишніх жидівських крамниць. Різно ж буде можна переобрати ті крамници, яких власники з різних причин не є в стані переобрати й вести Іх (напр. лишалися на советських боці). Хіба не треба долавати, що для купців насильно дуже важлива хвилинка, як-і не можна проганити. Що мають зробити куонці, щоб вивалятися зі своєїго ообв'язку? При переводженні реприватизації крамниць тільки ті можуть рахувати на успіх, що звільнять найбільше ініціативу й з цікавлення правом. Бо ж годі собі злякати, щоб реприватизація мала характер, напр. приділу мешканцям бездомним, чи щось в тому роді. Кількість крамниць, які підлягають реприватизації, є дуже мала в порів'янні до кількості жидів, що хочуть ці крамници переобрати. Отже ясно, що між кандидат-ми в-являється дуже сильна ривалізація, яку вона провадитимуть усіма засобами. А тільки ті досягнуть своєї мети, що викажуть найбільше ініціативу і енергій, як теж і ті, що окаяжуться найбільш сильними своїми кваліфікаціями і своїм закладним капіталом. Найкраще, щоб наші куонці увійшли в тісний контакт з Українськими Комітетами, зокрема з Іх господарськими референтами та справу докладно обміркували. Треба ж тямити, що це не лиш справа окремих людей, але й цілого громад-ства.

Про церковне майно. Офіційні Звідомлення з Холмсько-Підліської єрхії в ч. 2 (за березень) доносять: „Нам висути, що 12 лютого п. р. поліція відбрала в с. Ходивичах, у госп-дні польського ксьондза Б. авського Владислава Хризаленч два металеві позолочені церковні підсвічники, що походять з прав славної парафіяльної церкви в с. Ходивичах. Підсвічники повернено Іх правному власникові — православному парафіяльному члену Дмитру Амброзіяку с. Дмитра, а то всякого рода чоловічого одяга, оціненого на загальну суму 713 зол.

Дивижності можна оглядати в часі і на місці вище поданім. 495 (1-1) Станіславів, дня 18. III 1942 р. Коморник Гр. Суду — Д. (ВМС У.) (вр).

Оголошення Коморник Городського Суду в Станіславові на підставі ст. 602 код. опис до відома, що дня 1 квітня 1942 р. о год 17, в Хомакові, в приміщенні Городського Уряду відбудеться І. ЛІЦІАЦІЯ ДИВИЖНОСТЕЙ, що є власністю невідомого з місця зобугу Дмитра Амброзіяку с. Дмитра, а то всякого рода чоловічого одяга, оціненого на загальну суму 713 зол.

Оголошення Коморник Городського Суду в Станіславові на підставі ст. 602 код. пост. пив, подіє до загального від-м, що дня 26 березня 1942 р. о год 11, в приміщенні тут. Городського Суду, ім ата ч. 23 відбудеться І. ЛІЦІАЦІЯ ДИВИЖНОСТЕЙ, що є власністю спадкової меси по блв. Сергію Мах-Я-в, а т.: земового урядівника, білизни, шевського апаратів, родових складових частей (у ан шкелім стані) і т. п., оціненох на загальну суму 1204 зол.

Оголошення Коморник Городського Суду в Станіславові на підставі ст. 602 код. пост. пив, подіє до загального від-м, що дня 26 березня 1942 р. о год 11, в приміщенні тут. Городського Суду, ім ата ч. 23 відбудеться І. ЛІЦІАЦІЯ ДИВИЖНОСТЕЙ, що є власністю спадкової меси по блв. Сергію Мах-Я-в, а т.: земового урядівника, білизни, шевського апаратів, родових складових частей (у ан шкелім стані) і т. п., оціненох на загальну суму 1204 зол.

Оповідка Збори членів „Учительського Консуму“ в Станіславові (заключено у вресні 1941 р.) відбудеться в середу 14. II. 1942 р. о год 17-8 в б. динку школи ч. 2, на площі Герст-Весселя.

Прод-мт на зах Звіт з Діяльності Дирекції Консуму. 491 (1-1) Станіславів, дня 18. III. 1942 р. Коморник Гр. Суду — Д. (ВМС У.) (вр).

Оповідка Збори членів „Учительського Консуму“ в Станіславові (заключено у вресні 1941 р.) відбудеться в середу 14. II. 1942 р. о год 17-8 в б. динку школи ч. 2, на площі Герст-Весселя. Прод-мт на зах Звіт з Діяльності Дирекції Консуму. 491 (1-1) Дирекція.

офіційне доходження. О. о. Настоятелям парафій нал-жить пильно дослідити й довідатись, де ще знаходяться майно зруйнованих наших церков“.

Метрикальні витяги, як свідоцтва хрещення, смерті і т. д., вільні від с-т милової оплати, починаючи від 1-го лютого п. р., згідно з розпорядком Ген. Губ. з 16. I. 1942. Ден. Розп. ч. 7.

Кара смерті за оуцнення жидівської ділянки. Німецькі Сасціанні (Сул в Гомі, Кельцах і Ченгохоні з судила останньо на кару смерті 17 жидів, з те, що безправно опустела ділянку.

Видавання споживчих товарів, що підлягають загосподарюванню. Товари, які підлягають загосподарюванню, можна видавати споживачеві лише на підставі озову купна (варяду) і при цьому треба врахувати на так: а) горюжани і елек-німецьчини та іміці по національності, що мають елені виказки, отримують дозвіл на купно в Господарчій Уряді Округового старства, а якщо приватної до- місця осідку Ландсмансарів у Надвірній або Гогатині в населених ставіцях, б) українське і польське населення забезпечується в селах існувачих приватів через Господарчій Відділ Управлі Міста в Станіславові, в) в гляндо череа приватів по-ітної староства, г) На е-кі товари Господарчій Уряд вастерігає собі виключне право щ до ро поділу. В таких випадках дозвіл на купно видає лише Господарчій Уряд. Виголошення а) і б) відомитись лише до волоконних матерій, шкіри та шуття. Приділ мала та засобів до працн відет-я на підтінки харчевих карток. г) Диспозовану кількість до роу оділу отримую Округа місеч и-и конвигентами. Ці, що мають власні конвигити, не отримують приділу від Господарч-го Ур-ду. Збірні ва-я и для членів угрупунань треба спрямовувати безпосередньо до Господарч-го Відділу Дистрикту. г) Щоб уможливити правильний розподіл, який відповідав би дійсній потр-бі, треба при в-ошенні подань о дозіл на купно притримуватись безумовно таких напрымів: 1) Заяви о дозіл на купно вносити на письмі. 2) Обрїбка заяв удекинуєт ся, якщо заява для різних ставіць загосподарювання вноситься окремо, вир-ставиці загосподарювання для шкіри, волоконних и теїлів, валза і т. д. 3) Тому, що в кожн му випадкові необхідно пр-ірити и потребу, заяви можуть бути подагоджені щойно в терміні одного тиж-я. Т-та єне наставлені госп-дарствта на военні и треби и може в спок-іти під-вито всіх цивільних потреб. Тому кожний му и-ль наставитися на необхідну стриманість і звертатися до став-ів, що видають дозіл на купно, лише в дійсно необхідних випадках

Шукаю Петра Гадомського, зм-блїз в нього 7 X. 1940 р. до війни перебував в Нарофоминську, моск-вської області, описав повав в пол-и під Смоле-вськом. Хто знає би про його долю звольте ласково повідомити його самітних батьків на адр су: Станіславів, вул. Надвічна ч. 30. Гадомський Василь. 494 (1-1)

Конкурс Український Окружний Комітет в Станіславові розписує конкурс на управителя Реміничі Бурси в Станіславові передбачується зпочатку уч-т. 10 х-бонів, а вкоротці потім 120 У кандидатів вимагається: середня освіта, о ізнання з'єдинням бурси, знання німецької мови. Зголошення врізі докладним описом перебігу життя слати на адр су: О. К. Станіславів, вул. Г. Геринг-ч 22. 492 (1-2)

Оголошення Український Окружний Комітет у Станіславові покликає до життя Об'єднання українців-власників реальностей м. Станіславова

В провіді стоїть п. др. Осип Маланюк і як провідник Об'єднання та в п. др. Михайло Литвинюк, Осип Вишницький і Михайло Приходько, як його дорозники. Вважається українців-власників реальностей (домів, парцель, грунтів) все одно, в-щона-ізованих, чи єні по алі-зованих, у власному інтерсі зар-с-труватися в рефераті Об'єднання від снннн ре-альностей. Реєстрація перевозителів щ-денно в локалі Українського Окр-ж-го Комітету при вул. Г. Геринг-ч. 22 (буваш Голухо-вського) на другому поверсі в год-нах 10-14. 493 (1-3) Др Осип Маланюк Проф. Микола Лепкий провід. Об'єднання Голова УОК.

Боротьба з пияцтвом почалася в нас у 1814. Тоді Львівський Митрополитий Ординаріят від-в був в порозумінні з Кр-свою П-є-відією обіжник, щоб духовенство поучувало народ про шкід-лі, які приносять надмірне вживання горілки та інших алкогольних напійків. Селянство масово складало привечення, що не буде вживати алкогольних напійків. Найращих успіхів у тому напрямі досягнув Гогатинський Деканат, в якому в червні 1845 р. париховувано 11342 привечення. Та незабаром під впливом чужонаціональних дідичів та жидів та сама Кр-сва Президія поставила домагання, щоб українське духовенство залишило цю акцію. Особливо жиди коршм-рі повели буди велику боротьбу проти акції тверезості. Вони твердили, що священники намагають народ до тверезості на-р, щоб він приносив їм більші треби. Ж-ди мали їхні великі впливи і тому внаслідок їхніх заходів кр-сва влада поставилася неприхильно до осунування „Братства тверезості“. Нова протинальогольна акція відновилас аж у 70-их роках, за митрополита Йосифа С-мбратовича, який викавав асновувати при церквях такі братства та устроювати „Місії тверезості“. і знову проти цієї корисної акції за оздоровлення с-ельності висунули безоглядно лідичі та їх-і арендарі жиди а їх акція дуже пошкодила авостолам-т-р-ости влада дала виказ обіжником з 1871 р., що до тверезості не можна нічого сидувати, а у деяких місцевостях навіть порозвазувало більше дієльні братства тверезості. Однак р-з засягне адрове зерно йшло і вдало гарні плоди. Зі снітських установ товариство „Прогітита“ зробило свого часу б-г-то для пр-твального справи. В 1874 р. вдало воно першу протинальогольну в-пуляриу роз-ілку Івана Соколовчука „Хто в-дум в горючку“. В пініших роках „Прогітита“ вдала ще кілька книжечок на цю тему, м. ін. Осипа Юрія Федьковича „Село Фармазона“, а 1908 р. на першом освітн-о-економічному конгресі в його гігієнічно-гуманітарній секції виголошено 4 реферати протинальогольного змісту. Ці реферати, в-друковані в „Прогітитарній книзі“, що до с-години не втратили своєї цінності. Від 1909 р по сьогоднішній день працює протинальогольне і протинікотинне т-варство „Відродження“, яке тепер являється сестрою У. Ц. К. (тп).

Відповідальний редактор: Дмитро Грегалинський. Видавництво: Українське Видавництво членів і жу, наліл для Дистрикту Галичина Львів. — Редація: Станіславів, вул. Лесі Українки ч. 3/І. тел. ч. 16-58. Адміністрація й експедиція: Станіславів, вул. Адольфа Гітлера ч. 19. тел. ч. 1-66.

Шановні наші читачі, що бажали б своїми письменними працями збагатити великодне число нашого часопису, звольте надіслати їх вчасно до Редації, а найдалше до дня 29-го березня 1942 р.

ПОШУКУЄТЬСЯ КІМНАТУ близько вул. Г. Геринга чисті, гарно умебльовану з додатками для німця з Райху. Зголошення до пошто- 490 (1-1) влі с-т-внннн ч. 111

Уневажною вглублену учнівську виказку Української Ієпіннн і Гімнраї в Станіславові на прїзнич-Гри Івсьннн М-рї, ув. в Тисм-н-н ч. 126 р.

Кольпортери! ГОЛОСИТЬСЯ до кольпортеру „Українського Слова“ в Адміністрації — Станіславів, вул. Адольфа Гітлера, ч. 19. (в Українській Книгарні).